

Dětský domov Valašské Meziříčí, Žerotínova 211/22, 757 01

Valašské Meziříčí

Minimální preventivní program

Rok 2025/2026

Minimální preventivní program

Školní rok 2025/2026

Předkladatel: Dětský domov Valašské Meziříčí

IČO:62334808

Tel: 571611588

Email:h.zdenka@centrum.cz

Zodpovědná osoba: ředitelka DD Valašské Meziříčí – Mgr. Markéta Šrámková

Metodik prevence: vz. vychovatelka Bc. Zdenka Holčáková

Obsah:

1. Cíl minimálního preventivního programu
2. Přehled vybraných platných předpisů pro oblast prevence RFCH
3. Popis současného stavu problematiky /charakteristika DD/
4. Zdůvodnění potřeby programu
5. Vymezení cílové skupiny
6. Základní cíle MPP
7. Propojení MPP s PRO – Průřezová témata, klíčové kompetence
8. Plánované aktivity pro děti ve školním roce 2022/2023
9. Metodické pomůcky, odkazy na literaturu, internetové stránky
10. závěr

1. Úvod

Minimální preventivní program je základním nástrojem prevence rizikového chování dětí umístěných v našem domově. Chceme podporovat zdravý životní styl, předcházet rizikovému chování a vést je k sebevědomí, správnému sebehodnocení, k stanovení si reálných cílů v životě, k poznání sebesama, k zvládnutí stresů, k dovednostem řešit své problémy bez návykových látek a k smysluplnému využívání volného času.

Důležité je prohlubování komunikačních dovedností mezi vychovatelem a dětmi a mezi dětmi samými, vytvářet bezpečné a podnětné, respektující prostředí v domově. Program usiluje o to, aby děti rozvíjely své komunikační a sociální dovednosti, učily se zdravým formám řešení konfliktů a smysluplnému trávení volného času. Nedílnou součástí je spolupráce se školou, rodinou a dalšími odbornými institucemi.

2. Přehled vybraných platných předpisů pro oblast prevence RFCH

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2023 – 2026
- Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027

- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2023 – 2026
- Akční plan realizace politiky v oblasti závislostí a závislostního chování v Olomouckém kraji na období 2023 – 2024

ZÁKONY

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 284/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, nabývá účinnosti dnem 1. října 2020, s výjimkou ustanovení části první čl. I bodů 6, 81 a 83, které nabývají účinnosti patnáctým dnem po dni jeho vyhlášení. Ustanovení části první čl. I bodu 12 pozbývá platnosti dnem 30. září 2025.
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – „Tabákový zákon“
- Zákon č. 422/2003 Sb. o sociální potřebnosti – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách (novella zákona č. 482/1991 Sb.)
- Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí (více o ohlašovací povinnosti školy)
- Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

- Vyhláška č. 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j.: MŠMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a student ve školách a ve školských zařízeních (č. j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:
 - návykové látky
 - rizikové chování v dopravě
 - poruchy příjmu potravy
 - alkohol
 - syndrom CAN
 - školní šikanování
 - kyberšikana
 - homofonie
 - extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
 - vandalismus
 - záškoláctví
 - krádeže
 - tabák
 - krizové situace spojené s násilím
 - netolismus
 - sebepoškozování
 - nová náboženská hnutí
 - rizikové sexuální chování
 - příslušnost k subkulturám
 - domácí násilí
 - nekázeň

- dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS
- psychické krize a duševní onemocnění
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č. j.: 14423/99-22)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MŠMT-43301/2013)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č. j.: 10194/2002 –14)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (č. j.: 25884/2003-24)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a student ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č. j.: 37 014/2005-25)

3.

Dětský domov je školské zařízení pro výkon ústavní výchovy dětí. Zřizovatelem DD Valašského Meziříčí je Zlínský kraj. Děti mohou být umístovány od 3 let věku na základě předběžného opatření nebo rozsudku. Dětský domov má kapacitu 24 dětí, jsou zde 3 byty, které mají kapacitu 8. dětí. Na základě dohody mezi dítětem a dětským domovem zde mohou zůstat děti do 26 let věku, tj. do ukončení přípravy na budoucí povolání. U skupiny se střídají 2 denní vychovatelé s požadovanou kvalifikací.

Dle standardy 1.2. je hlavním cílem poskytovat dětem dlouhodobé a stabilní zázemí, dbát na všestranný vývoj dítěte – výchova, vzdělání, trávení volného času, podporovat vztahy a kontakty s blízkými osobami, socializovat dítě a pokud není u dítěte reálná možnost jeho návratu do rodiny, či pěstounské péče, připravit ho na budoucí samostatný život po odchodu z DD.

Zásady činnosti:

- Jednat otevřeně ve vztahu k dětem a jejich rodinám, mezi zaměstnanci směrem k veřejnosti
- Plnit individuální potřeby dětí
- Informovat včas a dostatečně děti i rodiny nebo osoby blízké o důležitých skutečnostech
- Informace dětem předávat srozumitelným způsobem s přihlédnutím k jejich věku a rozumovým schopnostem
- Pokud nejsou závažné důvody, sourozence umísťovat společně a podporovat sourozenecké vztahy
- Zachovávat nehodnotící postoj k dětem a rodičům

Hlavní aktivity: - systematické vzdělávání pedagogických pracovníků v metodách a technikách preventivní výchovy, nácvik praktických (sociálně) psychologických dovedností, techniky rozvíjení osobnosti, metody vytváření pozitivních vztahů a řešení problémových situací (školení, kurzy a výcviky pro vychovatele), - systémové zavádění etické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu apod. (zakotveno v programu rozvoje osobnosti pro každé dítě), - uplatňování různých forem a metod působení na jednotlivce a skupiny, zaměřeného na podporu rozvoje jejich osobnosti a sociálního chování, skupinové terapie, tematické akce v terénu, přednášky, besedy, interakční hry atd.), - vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času dětí a mládeže, - spolupráce s rodiči (v rámci možností) a s učiteli, - průběžné sledování konkrétních podmínek a situace v DD a také ve školách, které děti z DD navštěvují – z hlediska výskytu sociálně nežádoucích jevů, uplatňování různých forem a metod pro jejich včasné zachycení, - diferencované uplatňování preventivních aktivit a programů, zaměřených speciálně na jednotlivé rizikové skupiny, - poskytování poradenských služeb a zajišťování poradenských služeb specializovaných poradenských a preventivních zařízení pro děti i pedagogy.

Základní dokument strategie prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních představuje Minimální preventivní program (MPP), který patří mezi základní systémové prvky v realizaci preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních. MPP je konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu a vzdělávání žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a emočně sociální rozvoj a komunikační dovednosti. Minimální preventivní programy škol obsahují širokou škálu inspirativních a inovativních preventivních aktivit.

4. Zdůvodnění potřebnosti programu

Dle zákona 333/2012 Sb., kterým se mění zákon 109/ 2002 Sb. A o výkonu Ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony, mohou být děti umísťovány do DD od 3 do 18 let, případně do ukončení studia nebo přípravy na povolání, proto je důležité zaměřit se jak na mladší školní věk, starší školní věk, tak i na mládež, která u nás při přípravě na povolání zůstává v dospělosti.

Hlavní výchovné problémy, se kterými se v dětském domově setkáváme, souvisí s tím, že děti dnes a denně čelí širokému spektru zážitků a problémů, které mohou být příčinou vzniku stresových situací a s tím spojených obranných reakcí, jako jsou například projevy agresivity vůči ostatním dětem nebo dospělým – verbální nebo fyzické napadení, sebepoškozování, ničení majetku, šikana, kybershikana, experimenty s drogami, s alkoholem, krádeže, útěky, předčasná sexualita. Dále jde obvykle o špatný příklad ve vlastních rodinách dětí.

Všichni, kteří s dětmi v našem domově pracujeme, se maximálně snažíme, abychom podporovali zájmové aktivity dětí a aby společné volnočasové aktivity byly pro děti zajímavé, činnosti byly pestré, měly různou formu, byly přiměřené věku a děti bavily.

Pedagogové jsou odpovědní za výchovu dětí v DD.. Přílišná tolerance k nevhodným projevům chování našich klientů, nedůslednost, povrchnost při vyhodnocování asociálních jevů jsou později ve svém výsledku příčinou horších dopadů tohoto chování. Proto se naši pedagogové snaží o maximálně zodpovědný přístup k těmto otázkám a v rámci možností se věnují všemi možnými způsoby předcházení těmto projevům dětí.

Prevence založená na společnosti, předpokládá spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí, se zdravotnickými zařízeními, s poradenskými institucemi ve školství, se zájmovými organizacemi a se specializovanými zařízeními atd.

Děti odlišného věku i pohlaví spolupracují při různých aktivitách, zejména v rodinných skupinách, ale také při tematicky zaměřených aktivitách. Úkolem pedagogů je vést je k rozvoji schopností naslouchání druhým, vhodné reakci na kritiku, vedení diskuze, sdílení pocitů a názorů, Formou komunitního sezení se děti učí týmové práci a řešení konfliktů, s důrazem na vlastní odpovědnost dítěte za řešení. Spolupráce dětí různého věku je podstatným prvkem prevence šikany starších dětí vůči mladším.

Individualizované (slovní) hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba skupiny.

Děti dostávají komplexní zpětnou vazbu od vychovatelů. Jsou informovány o svém pokroku i nedostatcích. Je oceňováno jejich úsilí a míra jejich pokroku ve srovnání s výkony ostatních. Je podporován jejich individuální talent a zájem. Pomáháme dětem vybudovat si důvěru ve vlastní schopnosti a pozitivní vztah k jejich okolnímu světu. Zpětná vazba a rodinné skupiny přispívá ke korekci sebehodnocení dítěte.

Komunikace s rodiči, veřejností

Dle standardy 2.14 jsou rodiče nebo zákonní zástupci, či jiní příbuzní seznámeni s možnostmi návštěv a udržováním dalšího kontaktu. Rodiče mohou své děti v DD kdykoliv navštívit a lépe poznat prostředí DD. Pedagogové s rodiči, pokud projeví zájem, individuálně konzultují aktuální stav dítěte. Rodiče informujeme zejména o prevenci užívání návykových látek a konkrétních problémech jejich dětí v této či jiné oblasti (mnoho dětí jezdívá na víkendy a prázdniny do rodin.) V případě problémů rodiče každého dítěte obdrží informace o dítěti a jsou upozorněni na změny chování jejich dětí. V případě jakýchkoliv potíží v rámci pobytu doma rodiče kontaktují DD, kde je zajištěn odpovídající přístup k řešení problému.

Pedagogická diagnostika

Vychovatelé registrují signály o možném problému dítěte, hledají příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracujeme s odbornými institucemi (např. PPP), které se zapojí do diagnostického a terapeutického procesu.

Řešení přestupků

Porušování vnitřního řádu DD, týkající se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách DD, je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou vyvozeny patřičné sankce. Nevhodné chování dětí je řešeno dle standardy 2.21 Jsou sledovány i projevy dalšího rizikového chování – šikana, rasismus, krádeže, vandalismus aj. Při jejich zjištění jsou navržena cílená opatření ve výchově. Pokud selže prevence v DD, další postup stanoví Krizový plán.

Zveřejňování informací

Informace jsou zveřejněny ve vstupním vestibulu DD. Dalším informačním zdrojem pro děti jsou zejména vychovatelé a internet.

Specifika ukončování péče

Dle standardy 2.C DD vyhodnocuje potřeby dítěte pro samostatný život a nastavuje postupy k podpoře úspěšného přechodu dítěte do samostatného života. Před odchodem z péče do

samostatného života je dítě provázeno v plánování a v přípravě zejména těchto oblastí: vzdělávání, zaměstnání, ubytování, správa financí a možnosti finanční podpory (např. sociální dávky), jednání s úřady, péče o zdraví, přístup ke zdravotním službám a službám dalších potřebných specialistů, udržení sociálních kontaktů, vytváření nové sítě podpory a poradenství, atd. Mladý dospělý obdrží seznam kontaktních míst a osob, na které se může v případě potřeby obrátit v případě náhlých nebo krizových událostí.

Metodik prevence

- Zajišťuje spolupráci všech pedagogických pracovníků v dětském domově, informuje je o preventivním programu DD a dalších aktivitách v této oblasti.
- Zabezpečuje koordinaci a realizaci aktivit DD, které se zaměřují na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, zneužívání sektami, kriminálního chování a sebepoškozování.
- Přípravuje a realizuje aktivity zaměřené na zapojování multikulturních prvků do výchovného procesu. Prioritou tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které s touto otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti souvisí.
- Na základě pověření ředitelky DD spolupracuje s dalšími institucemi.
- Spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými).
- Kontaktuje odpovídající odborné pracoviště a participuje na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- Shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.

5. Vymezení cílové skupiny

DD vykonává soudem uloženou ústavní výchovu dětí a mládeže a to podle zákona č. 109/2002 Sb. Zřizovatelem je Zlínský kraj. Vnitřní řád DD definuje charakteristiku a strukturu zařízení a postup při přijímání, přemísťování a propouštění dětí, organizací výchovně vzdělávacích činností a péči o děti, práva a povinnosti dětí i osob odpovědných za výchovu, náhradu nákladů na péči o děti v DD při zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Strategie je zaměřena na všechny děti, které jsou současně v péči DD Valašské Meziříčí.

Všichni pedagogové DD jsou zahrnuti do dalšího vzdělávání – pravidelně jsou jim nabízeny školení, případné kurzy na rozvoj konkrétních dovedností.

6. Základní cíle MPP

Dílčí cíle: prevence rizikového chování:

Předcházet užívání návykových látek, závislostnímu chování, kriminalitě, šikaně, sebepoškozování, záškoláctví a jiným formám sociálně patologických jevů.

Neméně důležitým cílem je boj proti nuditě. Nuda se často dá označit za spouštěče abnormálního chování dětí. Z nudy mohou vycházet další negativní jevy chování, jako je kriminalita dětí.

Rozvoj osobnosti dítěte:

Posilovat sebevědomí, sebeúctu, zdravé sebehodnocení a odolnost vůči stresu

- Opakovaně s dětmi probírat obsah vnitřního řádu DD a seznamovat je s jeho úpravami dle aktuálních potřeb
- Vědět o právech a povinnostech dětí
- Znat a dodržovat časy osobních vycházek
- Pravidelná setkávání na komunitách skupiny

Vést děti k ochraně zdraví a zdravému životnímu stylu

- Výchova ke zdraví
- Znat zásady první pomoci
- Osobní a duševní hygiena
- Výživa a pohybové aktivity
- Správná životospráva, poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)
- Péče o vlastní zdraví

Podpora vzdělávání a sociální integrace

- Motivovat k zodpovědnému přístupu ke škole, práci a budoucímu životu ve společnosti.

Vést k vzájemné pomoci a ohleduplnosti

- Naučit děti správnému a slušnému chování k sobě samým i k ostatním, např. zdravení – zamezit vulgarismům mezi sebou a dospělým – úcta ke starším, naučit děti oslovovat sama sebe správným tvarem jména – interiorizovat systém, „ neoslovuješ mě správným tvarem mého jména, neslyším tě“
- Zvládat krizové situace, umět požádat o pomoc

Vést k sociální a právní odpovědnosti za sebe a svá jednání

- Ochrana duševního vlastnictví
- Globální společenské problémy
- Člověk a morálka, člověk a dospívání
- Hledání sebe sama, náročné životní situace
- Právní řád, právní ochrana, trestní právo
- Příprava na pracovní uplatnění, životní perspektivy

Vést k postojům rasismu, antisemitismu, xenofobii

- Podat dětem základní informace o těchto projevech, vysvětlit na příkladech

Vést ke smysluplnému trávení volného času

- Výlety za poznáním do okolí
- Sportovní aktivity, pohybové aktivity
- Výtvarné a pracovní činnosti
- Letní tábory
- Lyžařské výcviky, zimní pobyty
- Účast na soutěžích, závodech a akcích pořádaných DD a mimo DD
- Účast na kulturních a společenských akcích
- Účast v zájmových kroužcích mimo DD
- Využívání tělocvičny, posilovny, hřiště

Znát nebezpečí internetu a elektronické komunikace

- Rizika sociálních sítí
- Zneužití osobních údajů na internetu
- Projevy kyberšikany a formy kyberšikany (viz příloha)
- Pracovat na pravidlech v užívání internetu

Učit děti znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě

- Uplatňování komplexně ve všech oblastech v PROD
- Být sám odpovědný za kvalitu a stupeň vzdělání pro svoji budoucnost

Provádět screening

- Např. může být forma dotazníků a pokud budou odhaleny problémy zaměřit se ihned na nápravu a řešení
-

7. Propojení MPP s PRO

PRO – Program rozvoje osobnosti – dokument DD, vypracovaný zvlášť pro každé konkrétní dítě na každý školní rok. Je vyhodnocován po půl roce. Akce MPP přímo souvisí s průřezovými tématy a klíčovými kompetencemi, které děti v rámci plnění PROD získávají. Průřezová témata jsou východiskem pro plánování zisku konkrétních dovedností – klíčových kompetencí (přiměřeně schopnostem a věku dítěte). Získáním celého komplexu jednotlivých klíčových kompetencí mají být děti připraveny na odchod z DD, na vstup do samostatného života a zařazení do společnosti. Abychom plnohodnotného zisku dosáhli, je nutné aby byl s dětmi správně plněn a plánován PRO. Právě ten obsahuje ve svých Pracovních sešitech přiřazení každé klíčové kompetence k naprosto konkrétnímu úkolu. Ten musí dítě bezesbytku zvládnout, osvojit si ho, umět aplikovat a používat v nejrůznějších životních situacích v samostatném životě.

Průřezová témata (jejich obsah, konkrétní témata a výchovy uplatněné v MPP

Osobnostní a sociální výchova (vztahy s lidmi, sebepoznávání, sebepojetí, kreativita, komunikace, psychohygienu, spolupráce, hodnoty, postoje, etika, řešení problémů/ mravní výchova, výchova ke vzdělání a sebevzdělávání, pracovní výchova, ekologická výchova, zdravý životní styl, tělesná výchova, volnočasové aktivity, estetická výchova, výchova k volbě povolání, rodinná a sexuální výchova.

Výchova demokratického občana (orientace v pluralitní demokratické společnosti, konstruktivní řešení problémů, vědomí práv a povinností, slušná komunikace a způsoby řešení, participace občanů v politickém životě, principy demokracie / mravní výchova a společenské chování, občanská výchova, výchova ke vzdělávání a sebevzdělávání, pracovní výchova, výchova k volbě povolání, volnočasové aktivity, rodinná a sexuální výchova.)

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

(vědomí evropské identity: vazby mezi lokální, národní, evropskou a světovou úrovní uvažování, rozhodování a jednání)

Multikulturní výchova(rozmanitost kultur, etnický původ lidí, poznání vlastní identity, způsoby spolupráce s odlišnými kulturami, smysl pro respekt a solidaritu, principy sociálního smíru / etická výchova, volnočasové aktivity, občanská výchova, výchova ke vzdělání a sebevzdělávání, mravní výchova a společenské chování, rodinná a sexuální výchova, výchova proti xenofobii a rasismu).

Environmentální výchova (pochopení komplexnosti vztahu člověka a životního prostředí, účast na ochraně a utváření životního prostředí, ekosystémy, ovlivňování životního stylu a hodnotové orientace v zájmu udržitelného rozvoje lidské civilizace, souvislost lidských aktivit s problémy životního prostředí / ekologická výchova, volnočasové aktivity, zdravý životní styl člověka, výchova ke vzdělání a sebevzdělávání, občanská výchova, doprava, cestování, komunikace

Mediální výchova (základní úroveň mediální gramotnosti, poučené vyhodnocování mediálních sdělení z hlediska jejich záměru a vztahu k realitě, fungování a vliv médií ke společnosti / estetická výchova, volnočasové aktivity, občanská výchova, výchova ke vzdělání a sebevzdělávání, doprava, cestování, komunikace)

Etická výchova (prolíná všemi předchozími výchovami formuje vlastnosti osobnosti)

Klíčové kompetence

Získáním kompetencí mají být děti připraveny na odchod z DD, vstup do samostatného života a zařazení do společnosti. Každá klíčová kompetence se skládá z jednotlivých úkolů, které na sebe navazují vzhledem k věku dítěte, navíc ještě často protínají nejrůznější (kompetenčně příbuzné) oblasti výchovy.

Kompetence k učení:

- Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systemizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy.

- Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní nárok a určí překážky či problémy bránící v učení, naplánuje, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich. Dětem je zajištěn přístup k doučování v případě potřeby je jim poskytována podpora při domácí přípravě do školy.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.
- Vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.
- Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací.
- Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.
- Zásady 1. pomoci specifikováno dle věku dítěte

Kompetence komunikativní

Formuluje a vyjadřuje myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.

Rozumí tipům textů, záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence související s MPP:

- Rizika elektronické komunikace
- Vyhledávání informací v literatuře, v médiích, na internetu
- Typy rozhovorů: úřední, osobní, intimní
- Hranice v komunikaci (zóny úřední, osobní, intimní)
- Stížnosti, reklamace, žádosti
- Praktický styk s jednotlivými orgány státní moci, státní správy a samosprávy
- Odmítnutí nabídek pod nátlakem (reklamy)
- Orientace v tisku
- Sepsání různých žádostí (např. pracovní poměr)
- Existence Zákoníku práce
- Schopnost empatie s druhými
- Kooperace, tolerance při jednání skupiny
- Účast v kolektivních a sportovních činnostech
- Reprezentace DD na kláních mezi domovy

- Výběr sportovního kroužku

Kompetence sociální a personální

- Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá,
- Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si jiné lidé myslí a říkají a dělají,
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho důvěru a sebedůvěru a samostatný rozvoj: ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence související s MPP:

- Chování k nadřízeným
- Chování k mladším, starším, starým
- Chování muže a ženy ve společnosti
- Chování na úřadech
- Pomoc starým, nemocným
- Funkce členů rodiny, rodina a společnost
- Výběr partnera jiné komunity, či národnosti
- Lidská anatomie
- Milenecké vztahy
- Manželství, těhotenství, porod, péče o dítě
- Promiskuita, homosexualita, heterosexuality
- Sexuální deviace, abnormality
- Přípravy oslav ve skupině

Kompetence sociální a personální získávají děti v těchto výchovách:

- Mravní výchova a společenské chování
- Rodinná, sexuální výchova
- Nemoc, ošetřování nemocného
- Doprava, cestování, zásilky
- Pracovní výchova, volba povolání
- Etická výchova

Kompetence občanská

- Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží se jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak, hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti psychickému, či fyzickému násilí
- Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností mimo školu,
- Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka,

- Respektuje, chrání a ocení naše tradice, kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a společenských aktivit
- Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence související s MPP:

- Základní lidská práva
- Chápání právních norem
- Obec, její struktura a orgány, orgány státu, mocenské orgány
- Tradice svátků, tradice vlasti
- Základní pojmy z pracovního práva: prac. Smlouva, dohoda
- Životopis, osobní dotazník
- Trvalé, přechodné bydliště
- Bydlení, ubytování, a přístřešek
- Spořitelna, banka, účty, bankomat
- Doklady domácnosti (dekret na byt)
- Znalosti důležitých telefonních čísel
- Doprava zraněného, hlášení nehody
- Příznaky nejznámějších chorob, základní znalost nejběžnějších léčiv
- Negativní účinky alkoholu
- Ekologické způsoby dopravy zboží
- Znak na čistících, pracích a mycích prostředcích
- Pravidelná účast na brigádách
- Rizika elektronické komunikace

Kompetence občanské získávají děti v DD v těchto konkrétních tématech a výchovách:

- OV
- Mravní výchova
- Rodinná a sexuální výchova
- Nemoc, ošetřování nemocného
- Úklid, údržba domácnosti
- Péče o obuv a oděv
- Oblékání, obouvání
- Osobní hygiena
- Pracovní výchova, volba povolání
- Etická výchova

Kompetence pracovní

- Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- Přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
- Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

- Rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe, podstatu, cíl a riziko podnikání

Kompetence související s MPP:

- Znalost BOZP
- Složení potravin, přínos pro organismus
- Negativní účinky nezdravé výživy včetně diet
- Ekologické, čistící, prací a mycí prostředky
- Třídění a likvidace odpadů
- Práce na zahradě, využití kompostu
- Brigády přes DD a agentury
- Návštěvy výtvarných, hudebních a jiných kroužků
- Lidové zvyky a obyčeje (zdobení stromku, velikonoce....)

Kompetence pracovní získávají děti konkrétně v těchto tématech a výchovách

- Úklid, údržba domácnosti
- Základy vaření
- Oblékání, obouvání
- Osobní hygiena
- Pracovní výchova

Konkrétní témata a výchovy:

Občanská výchova

Mravní výchova a společenské chování

Rodinná a sexuální výchova

Nemoc, ošetřování nemocného

Základy vaření, zdravá výživa

Doprava, cestování, zásilky,telekomunikace

Provoz domácnosti

Úklid, údržba domácnosti

Péče o oděv a obuv

Oblékání, obouvání

Osobní hygiena

Pracovní výchova

Tělesná výchova

Estetická výchova

Ekologická výchova

Výchova ke vzdělávání, sebevzdělávání

Etická výchova

8. Plánované aktivity pro děti ve školním roce 2025/2026

Návštěvy zájmových útvarů :

Basket -Valašské Meziříčí
Hokej - / HC Bobří/
Fotbal - / TJ Valašské Meziříčí/
Vaření – Domeček Valašské Meziříčí
Basket – Škola pro sluchově postižené
Skaut Valašské Meziříčí
Kroužek kytary – Domeček – Valašské Meziříčí
Horolezectví Valašské Meziříčí

Plánované akce DD Valašské Meziříčí:

Spolupráce se sdružením Chance 4 children
Drakiáda
Beseda k prevenci
Advent
Vánoční Albertův obchůdek
Vánoční posezení (spojené s tvořením)
Beseda k prevenci
Lopatění / Tesák/
Lyžařské výlety
Atletika V.M. – závody
Fotbal V.M.

Velikonoční Albertův obchůdek
Den dobových řemesel
Házená Zašová

Den dětí

Prázdninové turistické pobyty

Tábory, různé další akce

9. Metodické pomůcky, odkazy na literaturu, internetové stránky:

Základy sociální patologie – PhDr. Jan Sochůrek – Vzdělávací centrum Pro veřejnou zprávu ČR

<http://www.sikana.cz//>, Minimalizace šikany – Vágnerová Kateřina a kolektiv, Portál

www.odrogach.cz internetová primární prevence o.s.Sananim

www.prevcentrum.cz prevence a poradenství v oblasti drogových závislostí a dalších

www.ippp.cz Institut pedagogicko-psychologického poradenství Praha

www.nutnaobrana.cz sebeobrana prevence a násilí

www.rodinnavychova.cz výukový materiál pro rodinnou a sexuální výchovu

www.odospivani.cz webová stránka pro děti

10. Závěr

Za realizaci MPP zodpovídá metodik prevence, který koordinuje práci jednotlivých pedagogů. Metodik prevence se podílí na analýze současného stavu a zároveň na řešení jednotlivých problémů. MPP je součástí výchovy a vzdělávání dětí po celou dobu pobytu v dětském domově. Účastní se ho všichni pedagogičtí pracovníci a zaměstnanci zařízení.

V rámci MPP je nutné preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program musí brát zřetel na věk a na osobní charakteristiky jedinců. S MPP budou seznámeni všichni zaměstnanci a všichni pedagogové DD.

